

Nazwa przedmiotu	Psychofizjologia widzenia
Jednostka prowadząca	Katedra Historii Sztuki i Filozofii
Jednostka dla której przedmiot jest przygotowany	Wydział Grafiki i Sztuki Mediów, Katedra Sztuki Mediów
Rodzaj przedmiotu	Grupa treści podstawowych; przedmiot obowiązkowy dla kierunku Sztuka Mediów
Rok studiów/semestr; forma studiów	Rok I semestr 1 Studia stacjonarne I stopnia
Liczba punktów ECTS	1 pkt ECTS
Prowadzący	Prof. dr hab. Piotr Dehnel
Cel zajęć	Celem zajęć jest umożliwienie studentom zdobycia wiedzy w zakresie psychofizjologii widzenia. Zapoznanie ich z psychofizjologicznymi podstawami percepcji oraz z teoriami opisującymi procesy i zjawiska związane z postrzeganiem wzrokowym.
Wymagania wstępne	
Efekty kształcenia w zakresie:	
– wiedzy	Student, który zaliczył przedmiot, ma ogólną wiedzę o budowie oka i mózgu; wiedzę o fizjologicznych procesach związanych z widzeniem. Ma wiedzę o rodzajach i przyczynach złudzeń optycznych. Zna podstawowe prawa teorii postaci oraz inne teorie wyjaśniające procesy percepcji.
– umiejętności	Student potrafi zdefiniować podstawowe pojęcia z zakresu psychofizjologii widzenia. Rozumie i potrafi wytłumaczyć na konkretnych przykładach prawa teorii postaci. Posiada umiejętność podania i wyjaśnienia podstawowych złudzeń optycznych. Potrafi wyjaśnić niektóre zjawiska percepcji na przykładach z historii sztuki. Potrafi krytycznie ocenić i porównać odmienne stanowiska teoretyczne dotyczące teorii widzenia.
– kompetencji personalnych i społecznych	Student potrafi współdziałać i pracować w grupie przyjmując w niej różne role. Potrafi brać udział w dyskusji wykorzystując terminologię właściwą dla psychofizjologii widzenia. Rozumie konieczność ciągłego doskonalenia się w zakresie nowych osiągnięć naukowych dotyczących procesów percepcji wzrokowej.
Treść zajęć	I. Psychofizyczne podstawy spostrzegania: 1. Ogólne wiadomości o budowie oka i m mózgu. 2. Spostrzeganie przestrzeni i kształtów. 3. Rozpoznawanie obrazów. 4. Wrażenie trójwymiarowości (obrazy epitomiczne i eidoliczne) 5. Tworzenie obrazów i ich percepcja w różnych kulturach. 6. Postrzeganie barw. II. Złudzenie w spostrzeganiu. Figury niemożliwe: 1. Złudzenia Müllera-Leyera, Ponza, Herlinga, Poggendorfa. 2. Wyjaśnienie i istota złudzeń optycznych wg. psychologii postaci. 3. Psychologia postaci w wersji klasycznej: (Wertheimer, Koffka, Koehler) 4. Prawo Emmerta i prawo stałości oceny wielkości i kształtu. 5. Zjawisko ϕ i proces poprzeczny. 6. Krytyka niektórych twierdzeń psychologii postaci. III. Sztuka i percepcja wzrokowa (na przykładzie wybranych dzieł sztuki). 1. Przestrzeń. Linia i kontur. Figura i tło, poziomy głębi – zastosowanie w malarstwie. 2. Światło i przestrzeń. Cienie. Malarstwo bez światła. 3. Kolor, Kształt i kolor. Proste barwy wytwarzające. Addycja i substrakcja. Współzależność i wzajemne oddziaływanie kolorów.. IV. Fenomenologia percepcji. Maurice Merleau-Ponty. 1. Teoria percepcji jako teoria ciała. 2. Pojęcie pola fenomenalnego. 3. Przestrzeń przeżywana a przestrzeń matematyczne. 4. Stałe postrzeżeńiowe. V. Przykłady wykorzystania obrazów w badaniu osobowości. Testy projekcyjne TAT, Roschacha. VI. Teoria widzenia Wł. Strzemińskiego.
Forma i wymiar zajęć	30 godz. w semestrze

Metody i kryteria oceny	Przedmiot realizowany jest w formie konwersatorium; sprawdzanie efektów kształcenia odbywa się na ćwiczeniach w formie testu, samodzielnego przygotowania prezentacji oraz udziału w dyskusji. Sprawdzian pisemny w formie testu: ocenę dostateczną otrzymuje student, który uzyskał połowę, z wymaganych punktów. Ocena prezentacji i aktywności w formie indywidualnej.
Sposób zaliczenia	Zaliczenie z oceną
Literatura	<ol style="list-style-type: none"> 1. P.H. Lindsay D.A. Norman, <i>Procesy przetwarzania informacji u człowieka. Wprowadzenie do psychologii</i> Warszawa PWN 1990. 2. R. L. Gregory, <i>Oko i mózg. Psychologia widzenia</i>, PWN Warszawa 1975. 3. J. B. Deręgowski, <i>Oko i obraz</i>, PWN Warszawa 1981. 4. R. Arnheim, <i>Sztuka i percepcja wzrokowa. Psychologia twórczego oka</i> 5. Wł. Strzemiński, <i>Teoria widzenia</i>, WL. Kroków 1974. 6. S. Zeki, <i>Błaski i cienie pracy mózgu</i>, WUW Warszawa 2012.
Uwagi	
Język wykładowy	Polski